

صندوق توسعه
صنایع دستی و فرش دستباف
واحیاء و بهره‌بردار
از اماکن تاریخی و فرهنگی

خانه نیلساز

استان خوزستان

تاریخ تنظیم:
دی ۱۴۰۲

سایت پلان و موقعیت قرارگیری

استان: خوزستان

شهر: دزفول

شماره ثبت آثار ملی: ۲۵۶۴

مالکیت: اداره کل راه و شهرسازی

نشانی: دزفول - میدان ساعت

-خیابان آیت الله طالقانی - م

حله مسجد

دوره تاریخی: پهلوی اول

پیشنهاد استان:

کاربری مصوب سندوق:

مصوبه هیئت دولت به شماره ۲۰۲۰۵۲/

ت/ ۴۱۲۸۴ مورخ ۵/۱۱/۱۳۸۷

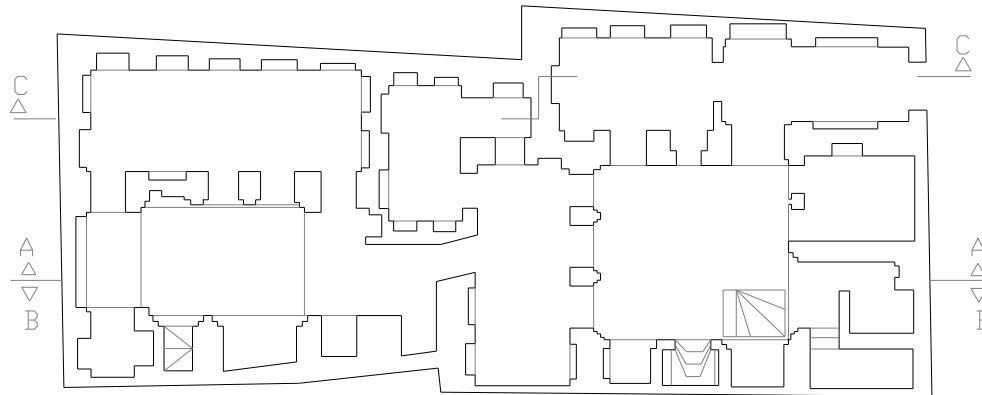
مشخصات بنا:

عرصه: ۱۷۳ متر مربع

اعیان: ۲۰۰ متر مربع

تعداد طبقات: ۲ طبقه

کاربری گذشته بنا: خانه

نقشه زون بندی منطقه

نقشه پهنه بندی، تاسیسات

شهری و توضیحات همجواری‌ها:

تاسیسات شهری: دارد

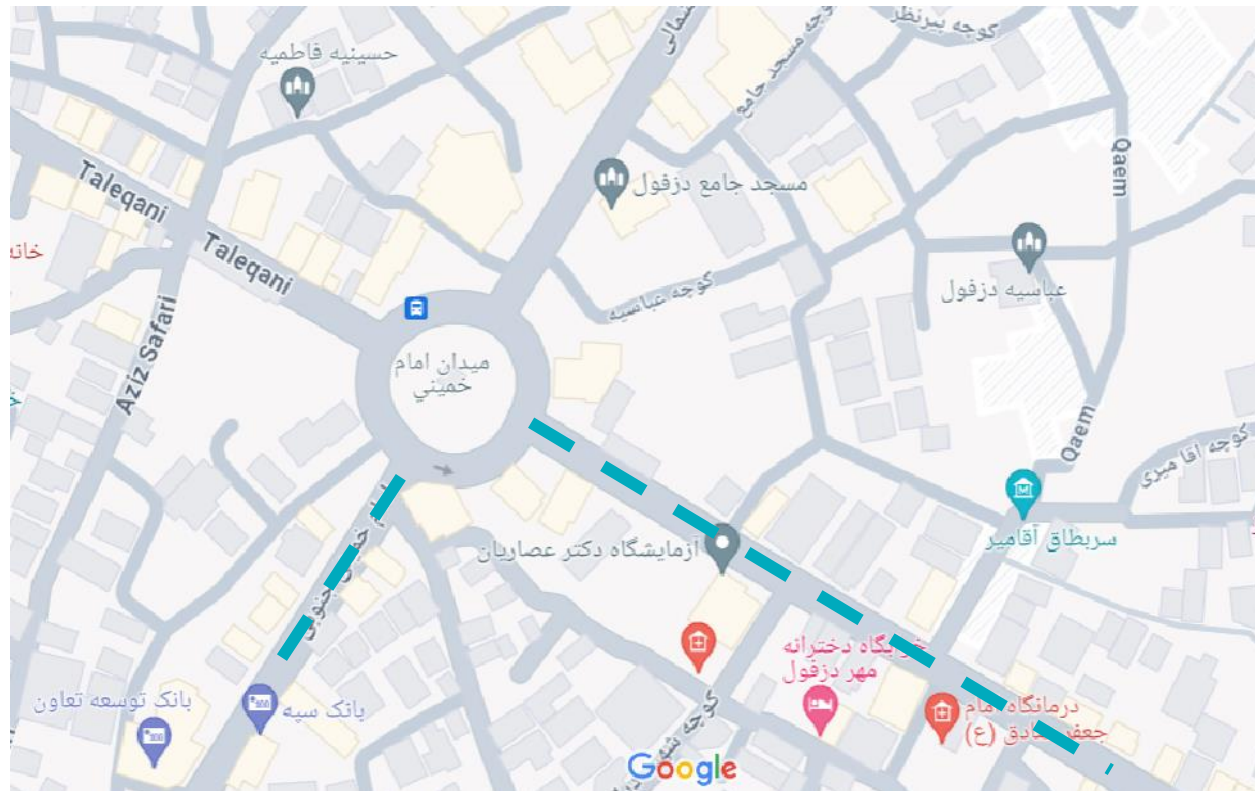
توضیحات همجواری‌ها:

بافت قدیمی شهر دزفول

دسترسی های اطراف بنا، نوع معابر و

درجه بندی دسترسی ها:

- دسترسی درجه ۱
- دسترسی درجه ۲

نقشه دسترسی ها

مطالعات شناخت:

■ منزل قدیمی نیلساز مربوط به دوره پهلوی اول است و در دزفول، محله مسجد، خیابان آیت‌الله طالقانی واقع شده و این اثر در تاریخ ۵ بهمن ۱۳۷۸ با شماره ثبت ۲۵۶۴ به‌عنوان یکی از آثار ملی ایران به ثبت رسیده است. این ساختمان در سال ۱۳۴۴ ه.ق برای شخصی به نام نیلساز که جزء افراد سرشناس این شهر بودند ساخته شد این خانه جزء آثار ملی این شهرمی باشد. در سالهای گذشته به خاطر خالی بودن این منزل قسمتهای زیادی از این خانه تخریب شد در دو سال گذشته یعنی سالهای ۱۳۸۳ چون این خانه جزء آثار قدیمی بحساب می آمد سازمان میراث فرهنگی برای بازسازی این خانه اقدام نمود در حال حاضر بنا در وضعیت بدی قرار گرفته است.

مطالعات معماری:

خانه تاریخی نیلساز دارای دو حیاط مجزا است که فضای عمومی (بیرونی) و خصوصی (اندرونی) در آن‌ها به صورتی کاربردی ایجاد شده است. در حیاط بیرونی پلکانی دو طرفه وجود دارد که به طبقه بالا می‌رسد، یک طرف به اتاق مهمان و طرف دیگر به بخش خصوصی راه دارد. پس از عبور از هشتی با کاربردی‌های زیبایی از سقف به حیاط مرکزی می‌رسیم که پیرامون آن فضاهای زیستی و خدماتی مطابق با اقلیم منطقه بنا شده است. مصالح بکار رفته در این بنا اجر گچ و چوب است

تزئینات بنا:

تزئینات آجرکاری با نقوش مختلف هندسی و گیاهی و سفیدکاری با گچ در نمای داخلی اتاق و گره‌چینی‌های زیبایی که از بارزترین عناصر تزئینی معماری سنتی دزفول است.

